

ZA OŽALOŠĆENE

Dragi prijatelji, vidim da od juče mnogo nas javno žali za gubitkom našeg rođenog, Đorđa Balaševića, čija je smrt ujedinila ceo region i povezala sve koji su odrastali i starili uz njegovu muziku, gdegod da su. Ako je već morao da umre, "sreća" da je umro u petak, pa oni koji plaču ceo dan imaju vremena da se presaberu do ponedeljka.

Ukoliko ste Vi od onih koji plaču bez prestanka, a planirate i sutra da nastavite "istim tempom", da slušate njegovu muziku i ne odvajate se od FB, treba da imate u vidu sledeće. 1. žalovanje je normalan proces i ima određene faze: prvu fazu karakteriše zamrznutost, negacija i bespomoćnost; negon toga sledi druga faza sa čežnjim, plakanje, ljutnjom, besom i optuživanjem; posle toga ide dezorganizacija i konačno se završi reorganizacijom, kada naučimo da živimo sa gubitkom. Problem nastaje ako se osoba "zaglavi" u prvoj ili drugoj fazi. Žalovanje je individualni proces, ali i grupni. Deljenje emocija žalosti sa grupom može da oslabi ili pojača afekat ako pojedinac ili grupa ima tendenciju da "uživa u žalosti". 2. afekat ima osobinu da se širi tzv. iradijacija afekta, a muzika ima svojstvo da kumulira određeni afekat pa smo svedoci koliko ljudi iz raznih država žali za Đoletom i da ovaj proces žalovanja se širi u odnosu na broj ljudi koje obuhvata i dobija na intenzitetu 3. treba da razmislite za čime sve žalite oplakujući Đorđa Balaševića; bivšu državu koju nismo imali priliku da odžalimo i vreme pre svih ratova, mladost, energiju, nekadašnje ideale, ciljeve, propuštene prilike, naše živote pre korone ili slobodu koju smo imali? 5. veliki gubitak nosi niz sekundarnih gubitaka, pa svaki mora

da se odžali posebno; izgubili smo u jednoj godini Đorđa i mnogo drugih znanih i neznanih, a nama važnih; pandemija i sam život, polako ali sigurno odnosi značajne figure iz našeg života; izolacija nas drži sputanima, nove prijatelje teško možemo da upoznamo, a stare da vidimo, sretnemo ili da ih dotaknemo. Pamtimo samo emocionalno obojene događaje. Značajni događaji blede, a novih značajnih trenutaka kod većine nema, sem kada se traumatizovani i zamrznuti probude zapljusnuti pesmama koje nađu način da se došunjaju do zaspalih srca i uspeju da rezoniraju najčešće sa tugom, ljutnjom ili besom, kada ljudi imaju potrebu da izađu, da budu sa drugima i podele osećanja, da po nečemu zapamte godinu.

Đole je umro i ponovo povezao tugom stare prijatelje, povezao ožalošćene na svim stranama, dao im alibi i priliku da žale zajedno, kao braća, prijatelji, rođaci, kumovi, bivši sunarodnici, komšije.

To je dobro, jer verujem da je komplikovana reakcija žalosti, i zaglavljenost u prvoj fazi žalovanja, (fazi zamrznutosti i bespomoćosti) zajednički imenitelj za mnogo ljudi koji su poreklom ili sada žive na prostoru bivše Jugoslavije. Tako da će ovim " zajedničkim pozdravljanjem" proces žalovanja da se pokrene.

Važno je da se sada ne " zaglavimo ponovo", jer druga faza je isto tako opasna i može trajati decenijama. Ne smemo da se zaglavimo u beskrajnom plakanju, čežnji, ljutnji, besu i optuživanju. verujem da postoji neka "nebeska koincidencija" između njegove smrti i današnje premijere filma "Dara iz Jasenovca", za one koji mogu ili hoće da je nađu.

Njegova smrt od korone, za mene ima posebno značenje. Ne bih mogla da Đoleta za zamisim starog, bespomoćnog, kako leži i mesecima boluje od neke teške bolesti u krevetu. Njegove pesme i knjige su nas činile boljima.

Zato je njegova smrt, u trenutku kada imamo vakcinu, a broj zaraženih raste, došla da nas opomene da je broj traumatizovanih sa komplikovanom reakcijom žalosti, broj larvirano suicidalnih, broj mentalno bolesnih, broj psihopata i broj primitivnih veći od broja vakcinisanih.

Zato, setite se kako smo laki i pročišćeni, mladi izlazili sa njegovih maratonskih koncerata. Naka ovaj tužni vikend i naši FB postovi budu njegov poslednji koncert. A Đorđe Balašević, zauvek deo nas. Da nas seti da smo još oni stari, koji su naučili da žaluju u hodu, da vole, da se

presaberu i prežive. I žive.

Zato, zakopčajte se. Februar je. Vreme korone.

Ilustracija: John Holckroft.

Datum 20. 02. 2021.